

který ostatně svědčí podle doby jeho narození po pravoplatném rozvodu manželství i zákonná domněnka stanovená ve dvorním dekretu ze dne 15. června 1835, čís. 39 sb. z. s. Dovolání nelze přiznati důvodnost. Netřeba se obíratí námitkami, které druhá strana proti přípustnosti žaloby jakožto žaloby zjišťovací s jiných hledisek uplatňuje, a bylo by uvéstí jen, že, kdyby šlo žalujícímu eráru jen o to, by zjištěno bylo, pro co již sama s sebou mluví právní domněnka shora citovaným dvorním dekretem stanovená, nebylo by lze seznati, proč podává žalobu o toto zjištění, an by se mohl spokojiti již s touto právní domněnkou a domáhati se po případě i opravy matričního zápisu. Věc má se však jinak. Podle citovaného dvorního dekretu zní domněnka tam vyslovená tak, že děti, jež se narodily z rozvedeného manželství teprve za 300 dní (10 měsíců) po rozvodu, platí za manželské jen tehdy, byl-li proveden proti rozvedenému manželi důkaz podle § 163 obč. zák. nebo bylo-li dokázáno, že rozvedení manželé v době, kdy se zplození podle § 138 obč. zák. státi mohlo, byť i to soudu neoznámili, obnovili manželské spoluzití. Domněnka nemanželského původu v těchto případech může býti vyvrácena tím, že dítě provede proti rozvedenému manželi své matky důkaz v tomto dvorním dekretu předpokládaný a kladné rozhodnutí o manželském původu účinkuje pak absolutně proti každému. Rovněž i otec může podle § 163 obč. zák. uznati své otcovství k dítěti v takovémto období zrozenému. V souzeném případě tvrdila žalovaná strana ve sporu výslovně, že byla zapsána v matrice jako dítě manželské právě proto, že manžel její matky před úřadem matričním ji za své manželské dítě uznal, tedy otcovství své k ní podle § 163 obč. zák. doznal. Z toho jest patrné, že nejde jen o zjištění toho, co shora uvedená právní domněnka stanoví, nýbrž o to, by žalovanému dítěti oduznán byl manželský původ, který podle tvrzení žalované strany rozvedený manžel sám uznal. Není pochybnosti a netřeba širšího odůvodnění, že tento poměr rodinného stavu nemůže býti s výsledkem absolutní účinnosti řešen ve sporu eráru se žalovaným dítětem, nýbrž že o tomto stavu rodinném může býti rozhodnuto jen proti opatrovníku k obhájení manželského původu na žalobu oné osoby, kterou ustanovení § 158 a násl. obč. zák. za oprávněnou k tomu označuje.

Čís. 8744.

I podle původního doslovu § 109 c. ř. s. mělo uložení písemnosti u poštovního úřadu, ježto adresát odepřel zaplatiti doručné, účinky doručení.

(Rozh. ze dne 28. února 1929, Rv I 64/29.)

Na základě soudního svolení k výpovědi byla žalovaným proti žalobkyni povolena exekuce vyklizením z bytu. Žalobkyně, tvrdíc, že usnesení povolující výpověď nebylo jí řádně doručeno, domáhala se nepřípustnosti exekuce. **O b a n i ž š í s o u d y** žalobu zamítly, **o d v o l a c í s o u d** z těchto důvodů: Odvolací důvod nesprávného právního po-

souzení rozepře vrcholí ve tvrzení, že soud první stolice považuje exekuční titul, usnesení prvního soudu ze dne 17. října 1927 za platně doručený, jednak pro předpisy § 109 c. ř. s. a § 2 nařízení ministerstva obchodu ze dne 10. června 1902, čís. 29.687 Věstníku pošt čís. 55, jednak pro ustanovení článku II. čís. 1 zákona ze dne 19. ledna 1928, čís. 23 sb. z. a n., ač posléze zmíněný zákonný předpis neplatil v den doručení exekučního titulu a poštovní doruční orgán, třebaž mu nic nebránilo zanechatí zásilku u žalobkyně, tak neučinil, nýbrž uložil zásilku u poštovního úřadu. Ježto výpověď doručného orgánu svědka Břetislava S-a před prvním soudem, byla příliš všeobecná a svědek se nevyslovil přesně o nemožnosti, zanechatí zásilku na místě doručení, opakoval odvolací soud podle § 488 c. ř. s. důkaz tímto svědkem a podle jeho zřejmě věrohodné výpovědi zjišťuje skutkově, že svědek, pokoušeje se dne 3. prosince 1927 poštovní zásilku s vyhotovením exekučního titulu doručiti žalobkyni, zastihl ji v bytě samotnou, předal jí zásilku upozorniv ji, že zásilka jest od soudu. Žalobkyně uzavřenou a neotevřenou zásilku mu vrátila, odepřevši ji přijati a prohlásivši, že musí stále platiti poštovné, že Břetislav S. řekl žalobkyni, že jí zároveň nechává napsané oznámení o zásilce, kterou si může do čtrnácti dnů vyzvednouti na poštovním úřadě, a že doručný orgán nemohl zásilku na místě doručení (v bytě žalobkyně) zanechatí, poněvadž měl služebně uloženo, buď přinést od doručení zásilky 60 h poštovních poplatků, anebo přinést zásilku zpět (§ 498 c. ř. s.). Třebaž článek II. čís. 1 zákona čís. 23/1928 sb. z. a n. stanoví, že, odepře-li příjemce zaplatiti předepsaný poplatek za doručení, jest písemnost uložiti u poštovního neb obecního úřadu v místě doručení s účinky doručení a že bez zaplacení doručného poplatku nebude zásilka příjemci vydána, podle článku XX. odst. 1 téhož zákona nabyl účinnosti dnem vyhlášení, to jest dnem 14. února 1928 a třebaž pro Břetislava S-a nebylo nemožné, zanechatí písemnost v bytě žalobkyně, soud první stolice uznáv za platně doručení, dne 3. prosince 1927 Břetislavem S-em vykonané, neposoudil rozepři právně mylně. Podle § 109 c. ř. s. platícího podle § 6 nesporného patentu a § 4 (2) zákona o ochraně nájemníků ze dne 26. března 1925, čís. 48 sb. z. a n. a ze dne 28. března 1928, čís. 44 sb. z. a n. též pro doručení exekučního titulu jako platné výpovědi, odepře-li se přijetí, jest písemnost zanechatí na místě doručení, aneb nebylo-li to možno, uložiti ji u poštovního úřadu. Avšak, ježto se podle § 352 jedn. ř. soudní zásilky stranám podávají nevyplaceně a zaplacení poštovních poplatků na ně připadajících náleží příjemci poštovní zásilky, od něhož jest poplatky při doručení vybrati, a ježto dále podle předpisů smí písemnost býti vydána adresátu jen proti zaplacení poštovného na písemnosti té vážnoucího, rovná se odepření zaplacení poštovného stranou, které jest písemnost poštou doručiti, ve svém účinku odepření přijetí písemnosti a nelze v tomto případě podle nařízení ministerstva obchodu ze dne 22. května 1897, čís. 28.602 (Věstník min. obchodu čís. 63 § 11 odst. 2) a ze dne 10. června 1902 čís. 29.687 (věstník pošt čís. 55 z roku 1902 § 4 odst. 2) v souhlasu s ministerstvem spravedlnosti podle čl. LV uvoz. zákona k c. ř. s. zanechatí

poštovní zásilku (písemnost) u adresáta. Ježto podle toho zanechání písemnosti na místě doručení nebylo možné, nastupuje v takovém případě další, v § 109 c. ř. s. stanovená alternativa, totiž, že dotčenou písemnost bylo uložiti u poštovního úřadu (Rozhodnutí nejvyššího soudu ve Vídni ze dne 11. dubna 1905, čís. 5571 — čís. 3022 sb. Glaser-Unger, VIII). Uložení písemnosti — vyhotovení exekučního titulu, žalobkyni určené Břetislavem S-em u poštovního úřadu dne 3. prosince 1927 má proto účinek doručení, v § 109 c. ř. s. předepsaný, a ona žalobkyně proti platné výpovědi v exekučním titulu tom obsažené nepodala vůbec stížnosti, byl exekuční titul podle § 4 poslední odstavec zákonů o ochraně nájemníků a § 7 ex. ř. v den návrhu na povolení exekuce dne 14. dubna 1928 již vykonatelný. Soud první stolice, zamítнув žalobu o popření této vykonatelnosti podle § 36 ex. ř. neposoudil rozepři právně mylně.

N e j v ý š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Výtka nesprávného právního posouzení věci (§ 503 čís. 4 c. ř. s.), o kterou se dovolání opírá a kterou dovolatelka činí napadenému rozsudku proto, že odvolací soud přikládá uložení usnesení o svolení k výpovědi pro žalobkyni u poštovního úřadu účinky doručení, ač bylo lze usnesení zanechat žalobkyni v jejím bytě (§ 109 c. ř. s.) a písemnost byla uložena u poštovního úřadu jen proto, že žalobkyně odepřela zaplatiti doručné na zásilce váznoucí, není oprávněna. Odvolací soud vyloužil zevrubně a přiléhavě ve shodě s dosavadní judikaturou (srovnej rozhodnutí ve sbírce Gl. U. n. ř. čís. 3022), že uložení řečeného usnesení pro odepření zaplacení doručného, i když zanechání písemnosti v místě doručení, v bytě žalobkyně, bylo fakticky možno, mělo účinky doručení a stačí dovolatelku poukázati na dotyčné důvody napadeného rozsudku. Jest mylným dovolatelčin názor, že soudní písemnost lze pro odepření zaplacení doručného uložiti u poštovního úřadu s účinky doručení teprve podle dodatku k § 109 c. ř. s., připojeného k tomuto § zákonem ze dne 19. ledna 1928, čís. 23 sb. z. a n., ježto teprve tímto dodatkem přiznává se uložení písemnosti u poštovního úřadu pro nezaplacení doručného účinek doručení. Tento dodatek připojen byl k § 109 c. ř. s. jen k vůli jednotnosti s právními předpisy na Slovensku (srovnej motivy tisk poslanecké sněmovny čís. 123, 364 a tisk senátu čís. 1383) a dodatkem tím dostalo se jen zákonného potvrzení správnosti dosavadního výkladu původního ustanovení § 109 c. ř. s., podle něhož slovy tohoto §: »není-li zanechání písemnosti v místě doručení možné« nebyla míněna jen nemožnost faktická, nýbrž i případ, o který tu jde, že příjemce odepřel přijetí k vůli doručnému na zásilce váznoucímu a podle předpisů o poštovním doručování nesměla písemnost bez zaplacení doručného býti v místě doručení zanechána, nýbrž musela býti uložena u pošty.